

Masia de Sant Hilari

Abrera

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Camí de Sant Hilari - 08630 Abrera.
Emplaçament
Alçada: Al barri de Sant Hilari, a l'altra banda de la línia de ferrocarrils
78

Coordenades:

Latitud: 41.5206
Longitud: 1.91075
UTM Est (X): 409116
UTM Nord (Y): 4597124

Classificació

Número de fitxa 08001 - 18
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Popular
Segle XV-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Tipus de protecció: BPU
Observacions protecció: El 26 de novembre de 2020 el consistori d'Abrera va declarar, per unanimitat, el conjunt patrimonial de Sant Hilari com a BCIL/Bé Cultural d'Interès Local.
Clau 44b art. 165 Llei 2/2002 d'urbanisme.
Data aprovació: dj., 26/11/2020 - 12:00
Número inventari Si, IPA 18077
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Pública

Titular: Ajuntament d'Abrera. Pl. Constitució, 1. Abrera

Fitxes associades:
[Ermita de Sant Hilari](#)
[Vil·la romana de Sant Hilari](#)

Autoria de la fitxa: ArqueoCat SL - Natàlia Salazar

Data de registre de la fitxa: dj., 08/02/2007 - 01:00

Autoria de la darrera revisió: Josep Anton Pérez Arriaga (Tríade Serveis Culturals)

Data de la darrera revisió: dj., 10/12/2020 - 10:10

Descripció

Aquest element forma part del conjunt patrimonial de Sant Hilari, que a banda de la masia consta de l'ermita i del jaciment arqueològic de la Vil·la romana de Sant Hilari, de cronologia romana i medieval.

La masia és de tipus basilical, amb el cos central més aixecat; està formada per planta baixa, pis i golfes. La façana principal està orientada cap a migdia. La porta d'entrada, d'arc de mig punt adovellat, té una finestra i un pedrís a cada costat. Al primer pis hi ha quatre finestres emmarcades amb motlures de pedra acabades en caps de bou de terracota. A la mateixa alçada hi ha un rellotge de sol esgrafiat que data de l'any 1911 i que està coronat per un gerro de flors de pedra. És de tipus vertical declinant i té molt esborrades les línies horàries i les xifres. Les golfes, al cos central, tenen dues finestres d'arcs de mig punt amb un ampit motllurat de maons de dos colors. La teulada, a dues aigües perpendiculars a la façana principal i trencada pel cos central de les golfes, acaba amb un ràfec sostingut per permòdols.

Història

Segons els estudis de l'equip liderat per G. Ripoll i F. Tuset, el lloc de Sant Hilari, com a tal, és difícil de identificar a les fonts textuais (cf. [Ripoll *et al.*, 2020](#); Ripoll i Tuset 2020). Hi ha constància de dos documents que es refereixen a una considerable extensió de terreny paral·lela al riu Llobregat, potser la zona de Sant Hilari, encara que no s'esmenta explícitament. El document de venda de l'any 951 (Baiges, Feliu i Salrach, 1999, doc. 8, segons Ripoll *et al.*, 2020 i Ripoll i Tuset 2020) es refereix al Camp d'Abrera *?campo de Breda?* donant els límits que arriben fins a Martorell, a tocar de l'Anoia i el torrent de Llops. Pel nord probablement tenia com a límit la riera de Magarola. Més difícil és fixar el límit per l'oest, tot i que defineix afrontacions.

El segon document, aquest de l'any 1093 (Baiges, Feliu i Salrach, 1999, doc. 249, segons Ripoll *et al.*, 2020 i Ripoll i Tuset 2020), esmenta una terra i una vinya que apareixen situades al Pla d'Abrera *?in locum que vocant Planicie Brede?* i amb referència a un camí públic. La relació amb el abans delimitat espai com *campo di Breda* ha de correspondre a la *Planicie Brede* del document de finals de segle XI. Aquest text del 1093 és interessant també perquè localitza la planícia d'Abrera, entenem que l'esperó de Sant Hilari sobre el Llobregat, proporcionant la següent informació: *et est ipsa terra et ipsa vinea in pago Barchinonense, infra termine de Castrum Rodanes in locum ...*

Casa documentada el 1252 al testament de Ramon de Voltretra, senyor del castell, que deixà, juntament amb la casa de Sant Hilari, al seu fill homònim, Ramon de Voltretra. Al segle XVI la finca s'anomenava Quadra de Sant Hilari. A la primera meitat del segle XVII apareix documentada al "Llibre de la cobrança de l'oli", on es registraven els lliuraments periòdics d'oli a l'església. L'estat actual de la construcció correspon

bàsicament a la reforma de principis del segle XX (1913-1914) i alguna altra menor de més recent, com la construcció d'un nou portal sobreposant-se a l'original, que es veu mig cegat, sota seu. Els bancs, el rellotge de sol i les motllures que ressegueixen les finestres i llurs ampits, són de dita reforma. L'interior també ha estat molt canviat.

Bibliografia

BAIGES, I.J., FELIU, G. i SALRACH, J.M. (dirs.) (1999): *Els pergamins de l'Arxiu. Comtal de Barcelona, de Ramon Borrell a Ramon Berenguer I*, Fundació Noguera, 3 vols., Barcelona, (docs. 8 i 249).

"Mas de sant Hilari", Baix Llobregat: Abrera. Inventari de Patrimoni Arquitectònic de Catalunya.

RIPOLL, G. i TUSET, F. (2020): *El conjunt patrimonial de Sant Hilari d'Abrera. Projecte d'intervenció arqueològica i de restauració a l'església de Sant Hilari 2020*, Universitat de Barcelona i Ajuntament d'Abrera, Barcelona, 17 p., figs., plànols. Manuscrit inèdit.

VIVES, M. (2007): "L'evolució històrica de la xarxa viària entre el Llobregat i el Foix. Des de l'època dels romans fins al tercer decenni del segle XX". Tesi doctoral inèdita.

